श्लोकंप्रस्तुतेयोजयन्व्याचष्टे सुमनोभिः समानोधर्मः परिणामविरसत्वंयासांस्त्रीणाम् मिथित्वेत्यस्यव्याख्या मिथुनीभूयस्त्रीभिःसहेतिशेषः र क्तमित्यस्यव्याख्या तास्वभिनिवेशितंमनोयेन असुतृपइत्यस्यव्याख्याआयुर्हरतइति यांतमित्यस्यव्याख्याविहरंतमिति अंतर्नलिकायांगूढेन शरेणपराविध्यति दूरादेवताडयति ॥५४॥ उपदेशसारमाह सइति विचक्ष्यविचार्य अंतर्हृदिचित्तंकर्णयोर्धुनींनदीमिव बहिर्वृत्तिचित्तेनियच्छ एतच्चसर्वेंद्रियोपलक्षणार्थम् गृहाश्रमंचजहि कीदृशम् असत्तमानामतिकामुकानांयानियूथानितेषांगाथावार्तायस्मिन् जीवानांशरणमीश्वरम्

सुमनसःसमधर्माणांस्त्रीणांशरणआश्रमेपुष्पमधुगंधवत्क्षुद्रतमंकाम्यकर्मविपाकजंकामसुखलवंजैह्व्यो पस्थादिविचिन्वंतंमिथुनीभूयतदभिनिवेशितमनसंषडंघ्रिगणसामगीतवदतिमनोहरवनितादिजनाला पेष्वतितरामतिप्रलोभितकर्णमग्रेवृकयूथवदात्मनआयुर्हरतोऽहोरात्रांतान्कालवविशेषानविगणय्य गृहेषुविहरंतंपृष्ठतएवपरोऽक्षमनुप्रवृत्तोलुब्धकःकृतांतोऽतःशरेणयमिहपराविद्ध्यतितमिममात्मानमहो राजन्भिन्नहृदयंद्रष्टुमर्हसीति ॥५४॥ सत्वंविचक्ष्यमृगचेष्टितमात्मनोंऽतश्चित्तंनियच्छहृदिकर्णधुनींच चित्ते॥ जह्यंगनाश्रममसत्तमयूथगाथंप्रीणीहिहंसशरणंविरमक्रमेण॥५५॥ राजोवाच श्रुतमन्वी क्षितंब्रह्मन्भगवान्यदभाषत॥ नैतज्जानंत्युपाध्यायाःकिंनब्रूयुर्विदुर्यदि॥५६॥ संशयोऽत्रतुमेविप्रसंछि न्नस्तत्कृतोमहान्॥ ऋषयोऽपिहिमुह्यंतियत्रनेंद्रियवृत्तयः ॥५७॥ कर्माण्यारभतेयेनपुमानिहविहायत म्॥ अमुत्रान्येनदेहेनजुष्टानिसयदश्नुते॥५८॥

एवंक्रमेणसर्वतोविरम॥५५॥ अर्थांतरंप्रष्टुंपूर्वोक्तमर्थमनुवदतिश्रुत मन्वीक्षितंविचारितंच ब्रह्मन् हेनारद एतत्त्वदुक्तमात्मतत्त्वमुपाध्यायाः येममकर्मोपदेष्टारः आचार्यास्तेनजानंति ॥५६॥ अतस्तत्कृतउपाध्याय कृतः तद्वाक्यविरोधेनात्मत्वेऽसंभावनारूपोमहान्संशयःसंछिन्नस्त्वया अत्रतुकश्चित्संशयोवर्तते यत्रेंद्रियवृत्तीनामप्रवृत्तेः मुह्यंति ॥५७॥संशय माह द्वाभ्याम् कर्माणियेनदेहेनकरोति तमत्रैवविहाय अमुत्रलोकांतरेकर्मोपस्थापितेनअन्येनदेहेनजुष्टान्युपभुक्तानिजीवोऽश्नुतेप्राप्नोति॥५८